



FINALITZA EL TRACTAMENT AERI CONTRA LA PROCESSIONÀRIA DEL PI A FORMENTERA



L'alarmant situació esdevinguda a Formentera degut a l'exponencial creixement de la processionària del pi durant els últims anys, ha propiciat l'adopció de mesures de lluita més contundents contra aquest insecte.

L'any 2016 el Consell Insular de Formentera sol·licita al Govern, mitjançant acord del Ple del Consell Insular de Formentera, l'aplicació pels següents 4 anys (2017-2020), de totes les mesures de control que s'estaven duent a terme fins aquell moment (trampeig, eliminació manual, tractament terrestre i foment de la fauna útil), més un **tractament aeri** com a actuació contundent per intentar frenar l'avanç de la processionària del pi.

El mes d'octubre de 2017 el Servei de Sanitat Forestal de la Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca executa el tractament aeri contra la processionària del pi a Formentera.

El tractament ha consistit en la polvorització de 1500 hectàrees de pinars purs i mixtes de *Pinus halepensis* (pi blanc en català o pino carrasco en castellà) afectats per la processionària del pi. La zona de tractament s'ha extès des de Cap de Barbaria fins a Ses Bardenetes. S'han exclòs els nuclis urbans, els assentament apícoles i els cultius d'agricultura ecològica, així com una zona de protecció al seu voltant, en compliment del Reial Decret sobre l'ús sostenible dels productes fitosanitaris 1311/2012, de 14 de setembre.

S'ha utilitzat com a mitjà d'aplicació un helicòpter, que ha permès polvoritzar el producte a una mida de partícula de l'ordre de micres. Aquest helicòpter anava dotat de tecnologia DGPS amb el qual s'ha controlat exactament la zona de tractament, i equipat amb controladors del flux que permeten regular en temps real, la dosificació del producte en funció de l'alçada i la velocitat de vol, entre d'altres paràmetres.

La tècnica d'aplicació ha estat a ultra baix volum, polvoritzant el producte fitosanitari a una dosi molt baixa de 3 l/ha.

El producte elegit per al tractament ha estat el *Bacillus thuringiensis* varietat *kurstaki*, un producte biològic que presenta la classificació ecotoxicològica més baixa, i que el seu ús es compatible amb les abelles i amb l'agricultura ecològica. El *Bacillus thuringiensis*, al ser biològic, es degrada al cap de pocs dies de la seva aplicació i només és efectiu en els primers estadis de desenvolupament de les erugues. Per aquests motius, i tenint en compte que les erugues no neixen totes en el mateix moment, s'ha realitzat una doble passada del tractament. La primera aplicació va tenir lloc els dies 9, 10 i 13 d'octubre, i la segona el 30 i 31 d'octubre i 1 de novembre. L'elecció de les dates de tractament respon al seguiment del naixement de les erugues i a unes condicions meteorològiques favorables per a l'aplicació aèria.

El tractament va ser controlat en tot moment per tècnics especialistes externs, que van encarregar-se de les proves de dosificació i calibració, del seguiment del tractament, i van confirmar l'estricta aplicació del contingut en el Plec de Condicions, així com del Reial Decret 1211/2012.

L'efectivitat del tractament va ser superior al 90% en ambdues passades, entenent per efectivitat la superfície dins de polígon recoberta pel producte fitosanitari.

En quant a la mortalitat de les erugues, s'ha realitzat la revisió de 3 pinars dins de zona tractada als 10, 30 i 45 dies del tractament; al final del període de revisió, la mortalitat de les erugues mostrejades ha estat del 100%.

No obstant s'ha tractat amb un producte biològic, de baixa toxicitat i força selectiu, el Servei de Sanitat Forestal va encarregar al departament de zoologia de la Universitat de les Illes Balears, un estudi sobre l'afectació del tractament sobre la resta de l'entomofauna no diana dels pinars de Formentera. Aquest estudi es va iniciar abans dels tractaments, i finalitzarà al setembre de 2018, després d'un any de seguiment. Els resultats d'aquest estudi condicionarà futurs tractaments.

Altres actuacions realitzades a Formentera, anualitat 2017

Complementàriament al tractament aeri, s'han realitzat tota una sèrie més d'actuacions en àmbit forestal com són:

- Instal·lació de 1100 trampes per a la captura de papallones i monitoreig de l'espècie.

- Instal·lació de 40 caixes per al refugi de quiròpters, importants predadors de les papallones de processionària en vol.
- Pla d'Inspecció Ocular per a la detecció de les bosses que les erugues teixeixen a l'hivern per protegir-se del fred, i la seva posterior eliminació.
- Campanya de divulgació i conscienciació de la població sobre aquesta problemàtica.
- Estudi sobre la presència de paràsits de la processionària del pi a Eivissa i Formentera, encarregat a la UIB.

Adjuntem plànols amb les zones de tractament aeri executades durant la tardor de 2017.

Servei de Sanitat Forestal, novembre de 2017